

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija na polugodištu 2024. godine

Analiza financijskog sektora u BiH na polugodištu 2024. godine

Na financijskom tržištu Bosne i Hercegovine na polugodištu 2024. godine poslovale su 123 financijske institucije, koje su uključene u redovitu statistiku Centralne banke BiH, i to u bankarskom sektoru 22 banke i u sektoru nebankarskih financijskih institucija (u daljnjem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih financijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvata: 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, 30 mikrokreditnih organizacija, 34 investicijska fonda, 4 lizing društva, 6 brokerskih kuća i 2 burze. Prikupljanje ove statistike se vrši sukladno međunarodnoj metodologiji propisanoj u MMF-om Priručniku za monetarnu i financijsku statistiku (2000.), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankarske financijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Rabljenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilance stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizirane podatke za nivo BiH.

Broj financijskih institucija u BiH

Financijske institucije u BiH	lip. 23			pros. 23			lip. 24		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	14	8	22	14	8	22	14	8	22
Društva za osiguranje i reosiguranje	11	14	25	11	14	25	11	14	25
Mikrokreditne organizacije	14	15	29	13	15	28	14	16	30
Investicijski fondovi	18	15	33	18	15	33	19	15	34
Lizing društva	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Brokerske kuće	3	4	7	3	4	7	2	4	6
Burze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	65	57	122	64	57	121	65	58	123

* Uključena Razvojna banka FBiH

Ukupna aktiva financijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na polugodištu 2024. godine iznosila 49,56 milijardi KM (nekonsolidirani podatci) i veća je za 3,63 milijarde KM ili za 7,9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Najveće sudjelovanje su i dalje imale banke koje su sudjelovale sa 87,6 % u ukupnoj aktivni financijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje sudjeluju sa 2,75 milijardi KM, odnosno 5,6 % od ukupne aktive financijskog sektora. Uspoređujući sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine, društva za osiguranje i reosiguranje, mikrokreditne organizacije, lizing društva i burze bilježe porast aktive, dok je kod investicijskih fondova i brokerskih kuća došlo do neznatnog pada bilančne sume.

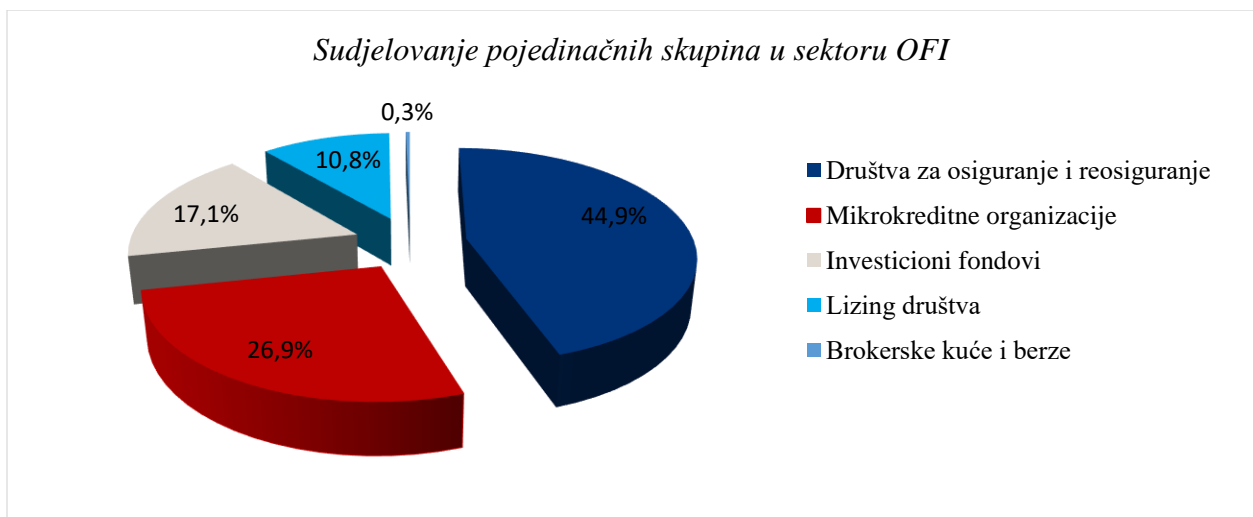
Financijski sektor u BiH (milijuni KM)

Financijske institucije u BiH	06/2023		12/2023		06/2024		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	06.2024/06.2023	06.2024/12.2023
Banke	40,225.3	87.6	41,810.9	87.7	43,433.4	87.6	108.0	103.9
Društva za osiguranje i reosiguranje	2,586.6	5.6	2,628.9	5.5	2,751.2	5.6	106.4	104.7
Mikrokreditne organizacije	1,437.8	3.1	1,539.5	3.2	1,647.0	3.3	114.5	107.0
Investicijski fondovi	1,052.7	2.3	1,049.5	2.2	1,047.2	2.1	99.5	99.8
Lizing društva	602.6	1.3	631.8	1.3	664.0	1.3	110.2	105.1
Brokerske kuće	13.3	0.0	12.9	0.0	9.6	0.0	71.8	74.4
Burze	11.1	0.0	10.8	0.0	11.4	0.0	103.1	106.1
Ukupno za sektor	45,929.4	100.0	47,684.3	100.0	49,563.8	100.0	107.9	103.9

Sektor nebankarskih financijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na 30. 06. 2024. godine je iznosilo 6,13 milijardi KM i veće je za 257,0 milijuna KM ili 4,4 % u usporedbi sa stanjem na kraju 2023. godine, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2023. godine veće je za 426,3 milijuna KM ili 7,5%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imala su društva za osiguranje i reosiguranje sa 2,75 milijardi KM, što predstavlja sudjelovanje od 44,9 % u ukupnoj aktivni sektora OFI, zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,65 milijarde KM (26,9 % sudjelovanja), investicijski fondovi sa 1,05 milijardi KM (17,1 % sudjelovanja), lizing društva sa 664,0 milijuna KM (10,8 % sudjelovanja), preostalih 21,0 milijuna KM (0,3 % sudjelovanja) se odnosi na aktive brokerskih kuća i burzi u BiH.

Sudjelovanje nebankarskih financijskih institucija u sektoru OFI na polugodištu 2024. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora sa najvećim sudjelovanjem u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na polugodištu 2024. godine, poslovala su 24 društava za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 44,9% sudjelovanja u ukupnom sektoru OFI. Bilančna suma sektora osiguranja (sa uključenim reosiguranjem) na dan 30. 06. 2024. godine iznosila je 2,75 milijarde KM i veća je za 122,3 milijuna KM, odnosno 4,6% u odnosu na stanje na dan 31. 12. 2023. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veća je za 164,6 milijuna KM ili 6,4%.

Najznačajnije sudjelovanje u strukturi aktive imaju vrijednosni papiri, koji su na polugodištu 2024. godine iznosili 786,0 milijuna KM, odnosno 28,6% ukupne vrijednosti aktive, zatim ostali depoziti (uglavnom oročeni depoziti kod banaka) i nefinancijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, prvenstveno entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju prvog polugodišta 2024. godine su veća za 23,4% u odnosu na isto razdoblje 2023. godine, a u odnosu na 31. 12. 2023. godine za 5,2%.

U strukturi pasive najveće sudjelovanje od 66,4 % imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 30. 06. 2024. godine iznosile 1,83 milijarde KM i veće su za 4,5 % u odnosu na stanje na kraju 2023. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 5,9%.

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilančna suma mikrokreditnih organizacija na polugodištu 2024. godine iznosila je 1,65 milijardi KM i veća je za 107,5 milijun KM ili 7% u odnosu na kraj 2023. godine, a u odnosu na polugodište 2023. godine veća je za 209,2 milijuna KM ili 14,5%. Od ukupne bilančne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 678,3 milijuna KM ili 41,2%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 968,7 milijuna KM ili 58,8%.

Ukupni iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na polugodištu 2024. godine iznosio je 1,35 milijardi KM, što predstavlja 82,3% ukupne aktive. U usporedbi sa stanjem na kraju 2023. godine, mikrokreditni portfolio bilježi rast od 103,6 milijuna KM ili 8,3%, dok je u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2023. godine veći za 195,2 milijuna KM ili 16,8%. Promatrajući sektorsku strukturu plasiranih kredita, dominantno je sudjelovanje mikrokredita odobrenih fizičkim osobama u visini od 97,3%, a preostalih 2,7% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim osobama.

Osnovni izvor sredstava mikro kreditnih organizacija su obaveze po uzetim kreditima koje su na polugodištu 2024. godine iznosile 872,5 milijun KM ili 53,1% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2023. godine za 103,6 milijuna KM ili 13,4%, dok su u odnosu na kraj polugodišta 2023. godine veće za 149,0 milijuna KM ili 20,5%. Ukupni kapital mikro kreditnih organizacija na polugodištu 2024. godine iznosi 576,3 milijuna KM ili 35,0% ukupne pasive i manji je za 6,6 milijuna KM ili 1,1% u odnosu na kraj 2023. godine, dok je u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2023. godine veći za 35,0 milijun KM ili 6,5%.

Investicijski fondovi

Ukupna aktiva investicijskih fondova na polugodištu 2024. godine iznosila je 1,05 milijardi KM i manja je u odnosu na stanje na kraju 2023. godine za 2,3 milijuna KM, odnosno 0,2%, a u usporedbi sa stanjem na polugodištu 2023. godine, manja je za 5,5 milijuna KM ili 0,5%.

Ulaganja investicijskih fondova u iznosu od 967,2 milijuna KM čine 92,4% njihove ukupne aktive. U strukturi ulaganja investicijskih fondova najveće sudjelovanje imaju ulaganja u vlasničke vrijednosne papire oko 42,8%, zatim ulaganja u dužničke vrijednosne papire 37,5%, ulaganja u depozite 17,0% i najmanji postotak od 2,7% se odnosi na ulaganja u nekretnine.

